

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اصول الفقه

مصلحت سلوکیه

جلسه ۲۰۸

استاد نجار زاده

مصلحت سلوکیه

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

تفاوت مصلحت سلوکیه و مصلحت تسهیل:

مصلحت سلوکیه و تسهیل یکی نیستند (مصلحت تسهیل، نظر مصنف است)؛ زیرا مصلحت سلوکیه، مربوط به شخص مکلف است اما مصلحت تسهیل، نوعیه است و اینگونه نیست که همیشه به شخص برگردد.

از نظر مصنف، مصلحت سلوکیه در رتبه سوم قرار می‌گیرد؛ یعنی اگر برای اثبات طریقت حجیت امارات، مصلحت تسهیل و احتمال تساوی یا کمتر بودن خطا بین امارات و علم مورد قبول اشکال کننده قرار نگرفت، در مرحله سوم متوسل به بیان مصلحت سلوکیه می‌شویم؛ اما تا وقتی مصلحت تسهیل وجود دارد،

ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv

نیازی به توسل به مصلحت سلوکیه نداریم؛ علاوه بر اینکه مراد شیخ از مصلحت سلوکیه کاملاً مشخص، واضح و تصحیح نشده نزد ما و دارای ابهام حتی در متن نوشته‌های شیخ است.

با توجه به مطلب ذکر شده، تمایز سببیت محضه با مصلحت سلوکیه ظاهراً در نزد شیخ، اینگونه است که: در سببیت محضه، مصلحت قائم بر ذات فعل و در مصلحت سلوکیه، قائم بر سلوک است.

اما از نظر ما دو اشکال بر این نظر شیخ وارد است:

۱- استناد به اماره و سلوک، وجود مستقلی ندارند که بین آنها فرق باشد و هردو آنها در فعلی که اماره

منتهی به آن می‌شود جمع می‌شوند و مستقل دانستن آنها از هم، وجهی ندارد.

ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv

۲- بالفرض قبول کنیم وجود مستقلی دارند، هر چیزی که مصلحت داشته باشد، امر به همان تعلق

می‌گیرد نه به غیر آن، پس نمی‌شود بگوییم سلوک مصلحت دارد و امر به ذات فعل تعلق گرفته

و فرض این است که ذات فعل وجود مستقل دیگری دارد که مصلحت قائم به آن نیست.